

SISÄLLYSLUETTELO

Vanhusneuvosto pöytäkirja 26.01.2022

Pöytäkirjan kansilehti	1
Esityslistan kansilehti	3
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
2 § Työjärjestyksen hyväksyminen	6
3 § Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen	7
4 § Persoonamenetelmän soveltaminen liikenneköyhyyden syiden tutkimiseen – Tapaustutkimus Vantaa	8
5 § Esteettömyys Vantaan ratikan suunnittelussa	10
6 § Perhehoidon palkkioiden korottaminen Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla	11
7 § Vantaa-Kerava hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten muodostaminen	13
8 § Kaupungin toimialojen ja seurakuntayhtymän ajankohtaiset asiat	14
9 § Tiedoksi merkittävät asiat	16

Vanhusneuvoston kokous x/2022

Aika: 26.1.2022 klo 13:00-16:10

Paikka: Microsoft teams

Kutsutut

Jäsenet		Varajäsenet	
Raimo Huvila, puheenjohtaja	x	Georg Nummelin	
Marja-Liisa Saares, varapuheenjohtaja	x	Sirkka Laaksonen	
Anneli Karhunen	x	Lasse Nikula	
Risto Pyhältö	x	Seija Puha	
Håkan Sandell	x	Guy Barman	
Taisto Mäntynen	x	Markku Heikkilä	
Marja Leppänen	x	Varpu Peltonen	
Olli Korkalainen	x	Lasse Eva	
Hannele Pekkola	x	Leena Lauren	
Timo Lahtinen	x	Kari Saari	
Eija Savela	x	Marja-Vuokko Mäkinen	
Reijo Söderberg	x	Ritva Norlund	
Kaupunginhallituksen edustajat			
Varsinainen jäsen		Henkilökohtainen varajäsen	
Tuija Haapalainen		Joni Hilden	
Kaupungin toimialojen ja Vantaan seurakuntayhtymän edustajat			
Varsinainen jäsen		Varajäsen	
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala			
Nicole Mattsson, Koordinaattori	x	Anders Vikström, Ruotsinkielisen tulosalueen johtaja	
Kaupunkikulttuurin toimiala			
Jutta Hakala, Kulttuurituottaja		Anne Pakarinen, Erityisliikunnan suunnittelija	x
Kaupunkiympäristön toimiala			
Emmi Pasanen, Liikenteen kehittämisen päällikkö	x	Timo Tamminen, Lupa-arkkitehti	
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala			
Minna Lahnalampi-Lahtinen, Vanhus- ja vammapalveluiden johtaja	x		
Vantaan seurakuntayhtymä			
Kirsi Rantala, Seurakuntatyön johtaja	x	Matti Hanhisuanto, Sairaalapastori	

Eläkejärjestöjen edustajat		Eläkejärjestöjen varaedustajat	
Ritta Ohtamaa / Eläkeliitto ry		/ Eläkeliitto ry	
Ari Martinaho / Eläkeläiset ry	x	Raija Laakso / Eläkeläiset ry	
Eero Salo / Eläkkeensaajat ry	x	Jouko Koskinen / Eläkkeensaajat ry	
Leena Tilli / Kansalliset Seniorit ry	x	Ruben Karlsson / Svenska Pensionärer rf	
Seppo Piitulainen / Vantaan kristilliset eläkeläiset ry	x	Anneli Korhonen / Julkisen alan eläkeläiset ry	
Taina Kulusjärvi- Touray / Opetusalan Seniorijärjestö OSJ ry	x	Leena Vuorinen / Opetusalan Seniorijärjestö OSJ ry	
Muut osallistujat			
Kalle-Pekka Hietala, koordinaattori, sihteeri		x	
Minna Eronen, Palvelupäällikkö		x	
Pinja Pirinen, Liikennesuunnittelijaharjoittelija		x	
Riikka Liljeroos, Valmistelupäällikkö		x	

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin Kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Raimo Huvila

Pöytäkirjanpitäjä Kalle-Pekka Hietala

Pöytäkirja tarkastetaan seuraavassa kokouksessa (9.3.2022).

Vanhusneuvoston kokous 1/2022

Aika: 26.1.2022 klo 13:00-

Paikka: Microsoft teams

Kutsutut

Jäsenet		Varajäsenet	
Raimo Huvila, puheenjohtaja		Georg Nummelin	
Marja-Liisa Saares, varapuheenjohtaja		Sirkka Laaksonen	
Anneli Karhunen		Lasse Nikula	
Risto Pyhältö		Seija Puha	
Håkan Sandell		Guy Barman	
Taisto Mäntynen		Markku Heikkilä	
Marja Leppänen		Varpu Peltonen	
Olli Korkalainen		Lasse Eva	
Hannele Pekkola		Leena Lauren	
Timo Lahtinen		Kari Saari	
Eija Savela		Marja-Vuokko Mäkinen	
Reijo Söderberg		Ritva Norlund	
Kaupunginhallituksen edustajat			
Varsinainen jäsen		Henkilökohtainen varajäsen	
Tuija Haapalainen		Joni Hilden	
Kaupungin toimialojen ja Vantaan seurakuntayhtymän edustajat			
Varsinainen jäsen		Varajäsen	
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala			
Nicole Mattsson, Koordinaattori		Anders Vikström, Ruotsinkielisen tulosalueen johtaja	
Kaupunkikulttuurin toimiala			
Jutta Hakala, Kulttuurituottaja		Anne Pakarinen, Erityisliikunnan suunnittelija	
Kaupunkiympäristön toimiala			
Emmi Pasanen, Liikenteen kehittämisspäällikkö		Timo Tamminen, Lupa-arkkitehti	
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala			
Minna Lahnalampi-Lahtinen, Vanhus- ja vammapalveluiden johtaja			
Vantaan seurakuntayhtymä			
Kirsi Rantala, Seurakuntatyön johtaja		Matti Hanhisuanto, Sairaalapastori	

Eläkejärjestöjen edustajat		Eläkejärjestöjen varaedustajat	
Ritta Ohtamaa / Eläkeliitto ry		/ Eläkeliitto ry	
Ari Martinaho / Eläkeläiset ry		Raija Laakso / Eläkeläiset ry	
Eero Salo / Eläkkeensaajat ry		Jouko Koskinen / Eläkkeensaajat ry	
Leena Tilli / Kansalliset Seniorit ry		Ruben Karlsson / Svenska Pensionärer rf	
Seppo Piitulainen / Vantaan kristilliset eläkeläiset ry		Anneli Korhonen / Julkisen alan eläkeläiset ry	
Taina Kulusjärvi- Touray / Opetusalan Seniorijärjestö OSJ ry		Leena Vuorinen / Opetusalan Seniorijärjestö OSJ ry	
Muut osallistujat			
Kalle-Pekka Hietala, koordinaattori, sihteeri			
Pinja Pirinen, Liikennesuunnittelijaharjoittelija			
Minna Eronen, Palvelupäällikkö			

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Raimo Huvila

Pöytäkirjanpitäjä Kalle-Pekka Hietala

Pöytäkirja tarkastetaan seuraavassa kokouksessa (9.3.2022).

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Vanhusneuvosto 26.1.2022

Esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 §

Työjärjestyksen hyväksyminen

Vanhusneuvosto 26.1.2022

Esitys:

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

3 §

Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen

Vanhusneuvosto 26.1.2022

Eesitys:

Hyväksytään edellisen kokouksen (13.12.2021) pöytäkirja.

Päätös:

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (13.12.2021) pöytäkirja.

4 § Persoonamenetelmän soveltaminen liikenneköyhyyden syiden tutkimiseen – Tapaustutkimus Vantaa

13091/00.02.03.00/2021

PP, EP

Kaupunkiympäristön toimialan liikennesuunnittelijaharjoittelija esittelee tapaustutkimusta, jossa selvitetty liikenneköyhyyden syitä soveltaen persoonamenetelmää.

Vanhusneuvosto 26.1.2022

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Käsittely:

Kaupunkiympäristön toimialan liikennesuunnittelijaharjoittelija Pinja Pirinen esitteli vanhusneuvoston diplomityötään, jossa tarkoituksena oli selvittää tapaustutkimuksen avulla erilaisia profiileita liikennekäyttäytymiseen sekä haasteisiin liikenteen käyttäytymisessä. Pirinen nosti esille profiileissa haasteiksi julkinen liikenteen saavutettavuuteen esimerkiksi joukkoliikenteessä bussien osalta, jotka monesti ovat esteellisiä korkeiden kynnyksensä sekä ikääntymisen myötä tulevan fyysisen toimintakyvyn alenemisen myötä.

Vanhusneuvosto nosti esille kommentaissaan kiitoksen selkeistä ja todenmukaisista profiileista, jotka kertoman mukaan näyttäytyvät empiirisesti. Eläkeläisjärjestöjen toiminnassa on havaittu selkeästi bussien esteellisyys ja korkea kynnyks osallistua bussilla liikennöitävien ryhmämatkoille. Vanhusneuvosto nosti esille myös havainnon, että juna koetaan turvallisemmaksi, mutta haastavaksi junaliikennöinnin tekee saavutettavuus juna-asemille. Juna-asemien esteettömyydessä olisi parannettavaa myös esimerkiksi parantamalla katuvalaistusta asemien ympäristössä sekä asemien seudun huoltotoimenpiteistä huolehtiminen sääolosuhteiden mukaisilla tavoilla. keskusteluun nostettiin esille myös sähköpotkulautojen aiheuttamat ilmiöt, joina esimerkiksi ovat lautojen käyttävien huolimaton parkkeeraus keskelle kevyen liikenteen väyliä.

Julkisen liikenteen osalta vanhusneuvosto piti myös harmittavana, että Helsingin seudun liikenne muutti lippu-uudistuksessaan eläkeläisalennukset pois.

Vanhusneuvoston kommenteissa nousi esille myös erilaisten palveluliikennebussien merkityksen sekä laita-alueiden julkisen liikenteen toimivuuden. Kehittämistä vaatisi esimerkiksi linjojen 413 ja 414 toiminta.

Hyvänä kokemuksena vanhusneuvosto nosti esille menokaveri- toiminnan Vantaalla.

Päätös:

Merkitään tiedoksi.

Liitteet:

- Persoonamenetelmän soveltaminen liikenneköyhyyden syiden tutkimiseen – Tapaustutkimus Vantaa

Lisätiedot:

Liikennesuunnittelijaharjoittelija Pinja Pirinen,
(etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

5 § Esteettömyys Vantaan ratikan suunnittelussa

13095/00.02.03.00/2021

EP

Vantaan ratikan suunnittelussa esteettömyys on erittäin keskeinen suunnitteluperiaate. Ratikan katusuunnittelu on parhaillaan käynnissä ja tässä yhteydessä suunnitellaan monia esteettömyyden kannalta olennaisia ratkaisuja kuten reunakivijärjestelyjä, näkövammaisten ohjausraitoja ja liikennevaloja. Liikenteen kehittämispäällikkö Emmi Pasanen esittelee ratikan katusuunnittelun esteettömyysratkaisuja.

Vanhusneuvosto 26.1.2022

Esitys:

päätetään

- a) tuoda esille vanhusneuvoston näkökulmat ratikkahankkeen esteettömyyteen.

Käsittely:

Liikenteen kehittämispäällikkö Emmi Pasanen esitteli Vantaan ratikan katusuunnittelun esteettömyysratkaisuja vanhusneuvostolle. Esteettömyysratkaisuissa on pyritty huomioimaan laajasti erilaiset esteettömyystekijät kuten fyysinen, aistillinen sekä kognitiivinen esteettömyys.

Vanhusneuvoston kommenteissa nostettiin esille pysäkkien etäisyyksistä sekä mahdollisia vaikutuksia olemassa olevaan bussiliikenteeseen.

Vanhusneuvosto nosti esille jatkoa ajatellen, että tärkeää olisi saada vanhusneuvoston kommenteille kaavasuunnitelmat, joita on ollut aiemmin vanhusneuvoston sekä vammaisneuvoston kokouksissa käsiteltävänä.

Päätös:

Merkitään tiedoksi.

Lisätiedot:

Liikenteen kehittämispäällikkö Emmi Pasanen, 050 314 5075
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

683/00.02.03.00/2022

ME, AH

Vantaalla perhehoitoa järjestetään sekä Perhe- ja sosiaalipalvelujen että Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualueilla. Perhehoidon kokonaisuudet eroavat toisistaan paitsi palvelualueen toimintaa ohjaavan lainsäädännön, asiakaskunnan ja -tarpeiden myös volyymien osalta. Sijaishuollossa perhehoito on keskeinen palvelumuoto, jossa asiakas- ja kustannusvolyymit ovat suuret. Vanhus- ja vammaispalveluissa perhehoidon osuus taas on varsin marginaalinen. Yhteistä kuitenkin on näkökulma, jonka mukaan perhehoito on merkittävä ja vaikuttava palvelumuoto, jonka turvaaminen ja lisääminen kannattaa.

Yksi keskeinen toimenpide perhehoidon saatavuuden turvaamisessa ja lisäämisessä on palkkioiden päivittäminen vastaamaan tämän päivän tarpeita. Sijaishuollossa korotusten tarve kohdentuu teini- ja nuoruuksikäisten perhehoitoon, kun aikaisemmin painotus on ollut vauvaikäisten ja pienten lasten hoidossa. Ikääntyneiden ja vammaisten perhehoidon korotukset painotetaan pitkäaikaisen hoidon peruspalkkioon, lyhytaikaisen ja tuntiperustaisen hoidon korvauksiin sekä ansionmenetykskorvauksiin. Esitykset palkkioiden korotuksista on valmisteltu toimialalla yhteisesti sosiaali- ja terveyslautakunnan käsittelyyn 24.1.2022.

Vanhus- ja vammaispalvelujen perhehoidon tavoitteena on turvata hoidettavan yksilöllisiin tarpeisiin vastaava hoito sekä antaa perhehoidossa olevalle henkilölle mahdollisuus kodinomaiseen palveluun, läheisiin ihmissuhteisiin ja edistää hänen perusturvallisuuttaan ja sosiaalisia suhteitaan. Perhehoito voi olla joko lyhyt- tai pitkäaikaista perustuen yksilölliseen hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Perhehoito tarjoaa myös omaishoitajan vapaan sijaisuuksiin lyhyitä, ennalta sovittuja perhehoidon jaksoja. Perhehoitoa voidaan toteuttaa myös tuntiperusteisena, joko päivä- tai yöaikaisena hoitona. Perhehoito tapahtuu perhehoitajan tai asiakkaan yksityiskodissa.

Vaikka Vanhus- ja vammaispalvelujen perhehoito on varsin marginaalista verrattuna esimerkiksi sijaishuollon perhehoitoon, on sen lisääminen strategisesti järkevää - sekä taloudellisesti että inhimillisesti tarkasteltuna. Perhehoidon kokonaisuuteen satsaamalla voidaan nykyistä palvelutarjontaa kasvattaa ja monipuolistaa vastaamaan paremmin ikääntyneiden ja vammaisten kuntalaisten ja heidän läheistensä kasvaviin tarpeisiin. Koronapandemian aiheuttama palveluvelka ja henkilöstöpula ovat tuoneet suuria haasteita palvelujen saatavuuteen ja riittävyyteen. Pitkäaikaisiin tehostetun palveluasumisen palveluihin jonottavien määrä on kasvanut, ja jonotusajat pitkittyvät ylittäen liian usein lakisääteiset 90 päivää. Sairaala- ja kuntoutusjaksoille jonottavien määrä on niin ikään kasvanut, eikä tämänhetkisessä pandemiatilanteessa jaksoja ole käytännössä edes tarjolla. Perhehoidon eri muotojen hyödyntäminen ja kehittäminen mahdollistaa vaihtoehtoisten ja korvaavien palvelujen tarjoamisen moniin erilaisiin tarpeisiin. Esimerkiksi sairaalajakson jälkeinen kuntoutus voitaisiin järjestää perhehoitoon jalkautuvien palvelujen avulla. Omaishoitoperheiden kuormittuneeseen tilanteeseen voidaan - kotiin vietävien palvelujen kehittämisen ja pilotoinnin ohella - perhehoidon eri muotoja hyödyntämällä löytää heitä palvelevia, pitkäaikaisiakin ratkaisuja.

Vanhusneuvosto 26.1.2022

Esitys:

päätetään

- a) tuoda esille vanhusneuvoston näkökulmat

Käsittely:

Palvelupäällikkö Minna Eronen vanhus- ja vammaispalveluista esitteli vanhusneuvostolle perhehoidon palkkioiden korottamista koskevan muutoksen sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla. Kyseisellä muutoksella vaikutuksia yleisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa kuten vanhuspalveluissa, vammaispalveluissa sekä lastensuojelussa.

Vanhusneuvosto nosti esille esityksen pohjalta olevan tyytyväinen esitettäviin muutoksiin.

Vanhusneuvosto piti tärkeänä, että perhehoitoon panostetaan myös tulevaisuudessa.

Päätös:

Merkitään tiedoksi.

Lisätiedot:

palvelupäällikkö Minna Eronen puh. 040 632 7769
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

7 §

Vantaa-Kerava hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten muodostaminen

13080/00.02.03.00/2021

RL

Vantaa-Keravan hyvinvointialueen valtuusto aloittaa toimintansa kevään 2022 aikana, jonka myötä hyvinvointialueelle luodaan Lain (611/2021) mukaiset vaikuttamistoimielimet. Hyvinvointialueen valmistelupäällikkö Riikka Liljeroos esittelee hyvinvointialueen muodostamista

Vanhusneuvosto 26.1.2022

Esitys:

päätetään

a) muodostaa vanhusneuvoston kanta hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimistä ja niiden asemasta

Käsittely:

Hyvinvointialueen valmistelupäällikkö Riikka Liljeroos esitteli hyvinvointialueen muodostamista hallinnon sekä vaikuttamistoimielinten osalta. Liljeroos esitti vanhusneuvostolle Kuntaliitolta saadun vastauksen, jossa tuotiin esille, ettei kunnan ja hyvinvointialueen yhteinen vanhusneuvosto ole mahdollinen. Liljeroos nosti aikataulun osalta, että hyvinvointialueen vanhusneuvosto tulisi käynnistymään kevään 2022 aikana.

Vanhusneuvosto piti tärkeänä, että hyvinvointialueen vanhusneuvostossa huomioidaan edustuksellisuuden osalta eläkeläisjärjestöt sekä seurakunnan edustajat. Vanhusneuvosto nosti esille myös kunnallisten vanhusneuvostojen aseman sekä heidän kuulemisensa hyvinvointialueen hallintoa rakennettaessa.

Päätös:

Merkitään tiedoksi.

Lisätiedot:

Valmistelupäällikkö (VAKE) Riikka Liljeroos, 044 0480 712
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vanhusneuvoston asiantuntijaedustajat Vantaan kaupungin eri toimialoilta sekä Vantaan seurakuntayhtymästä esittelevät lyhyesti oman toimialansa/seurakuntayhtymän ajankohtaisia asioita, jotka saattaisivat kiinnostaa vanhusneuvostoa.

Vanhusneuvosto 26.1.2022

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Koordinaattori Nicole Mattsson kasvatuksen ja oppimisen toimialalta kertoi toimialan kuulumisina, että ruotsinkielisissä palveluissa oli käynnissä kysely ruotsinkielisten palvelutoimivuudesta. Kysely oli kerännyt vähäisen vastaajamäärän, josta kuitenkin oli noussut esille vanhuspalvelujen arvosanaksi 3 (asteikko 1-5).

Käynnistymässä turvallisuussuunnitelman tekeminen.

Kaupunkikulttuurin toimiala

Kaupunkikulttuurin toimialan koronarajoitukset vaikuttavat toistaiseksi toimintoihin, jonka myötä monet liikuntapaikat ovat suljettu toistaiseksi sekä kulttuuritapahtumat ovat siirretty eteenpäin.

Kaupunkikulttuurin toimialan varaedustaja Anne Pakarinen tiedotti, että tänään (26.1.2022) on myöhemmin alkuillasta alkamassa kaupungin avustusinfo. Pakarinen nosti esille myös erityisen hyvää liikuntaa -foorumia, jossa käsitellään ikäihmisten liikuntaa. tilaisuus järjestetään 15.2 klo. 17 – 19

(Liite)

Kaupunkiympäristön toimiala

Liikenteen kehittämispäällikkö Emmi Pasanen toi esille, että kaavoitusohjelmaa ollaan päivittämässä toimialalla ja uutta ohjelmaa olisi mahdollista esitellä neuvostolle kevään 2022 aikana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen nosti esille ajankohtaisina asioina toimialalta tilannekatsauksen hoitopaikoista sekä hoitopaikkaa odottavista ikäihmisistä. Tämän hetken

tilanteena on, että hoitopaikkaa odottavien määrä korkea, sillä vakansseja ei olla saatu täytettyä haastavan henkilöstötilanteen myötä.

Vantaan seurakuntayhtymä

Vantaan seurakuntayhtymän ajankohtaisissa katsauksissa Kirsi Rantala nosti esille sielunhoivaa vanhan vanhetessa – hankkeen loppuraportin, joka on valmistunut ja seurakuntayhtymälle tulossa mahdollinen henkilöresurssi jatkokehittämiseen ja toiminnan jalkauttamiseen.

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

9 §

Tiedoksi merkittävät asiat

Tiedoksi merkittävät asiat

Vanhusneuvosto 26.1.2021

1. Tulevaisuuden sotekeskus-hankkeen sairaalapalvelujen asiakkaan hoitopolkujen työryhmät, joissa ollut vanhusneuvoston edustajina pj. Raimo Huvila ja vpj. Marja-Liisa Saares. Työryhmät kokoontuneet 10.1.2022 ja 19.1.2022
2. Ympäristöministeriön kuulemistilaisuus Kuuden suurimman kaupungin vanhusneuvostoille Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta järjestetty 11.1.2022
3. Vantaan vaikuttamistoimielinten (Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta, Nuorisovaltuusto, Svenska komiten, Vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto) puheenjohtajat ja sihteerit kokoustaneet yhteispalaverissa 13.1.2022.
4. Valtakunnalliset terveys ja talouspäivät järjestettiin Tampereella Tampere-talossa 14.12 – 15.12.2021, johon vanhusneuvoston jäsenistä osallistuivat Pj. Raimo Huvila sekä vanhusneuvoston jäsen Håkan Sandell sekä Koordinaattori Hietala.

Esitys

Merkitään tiedoksi.

Seuraava kokous 9.3.2022

Liitteet:

- MUISTIO Ympäristöministeriön kuulemistilaisuus keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta
- MUISTIO Vaikuttamistoimielinten puheenjohtajat + sihteerit 13.1.2022

1195/00.02.03.00/2022